

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništву v dijaškem
semeniču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis.
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

Vabilo na naročbo.

Ob bližajočem se konci leta uljudno vabimo vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, da se zopet naročijo za leto 1880 ter nam še skušajo novih naročnikov pridobiti. Kdor ima s čim in hoče naše podvzetje podpirati z majhnim darom, naj pristopi med deležnike tiskovnega društva, da se nadomestijo tisti udje, ktere nam je smrt pobrala; dosedanje deležnike pa prosimo, da nam še naprej zvesti ostanejo in tako mogoče storijo nadalejšje prilaganje „Cerkvene priloge“. „Gospodarstvena priloga“ bode se tudi l. 1881 prilagala od kmetijske družbe štajerske. List bo torej donašal zopet dve prilogi — gotovo je „Slov. Gospodar“ uže radi tega najcenejši list, zelo primeren slovenskim kmetskim ljudem.

Deležnina znaša za celo leto **5 fl.**

Naročnina za celo leto **3 fl.**

„ pol leta **1 fl. 60 kr.**

„ četrt leta — **80 kr.**

» Naročnina se nam naj blagovoljno po poštnih nakaznicah še ta mesec pošlje, da vemo, koliko naj prve številke tiskati damo. Napisi se naj napišejo razločno in kdor je nov naročnik, naj to pristavi, dosedanji pa naj na nakaznico prilepijo tiskani napis.

Opravnštvo „Slov. Gospodarja“.

Slovenski poslanec grof Hohenwart pa kmet- sko ljudstvo.

Krvave solze bi avstrijski domoljub mogel točiti gledajoč, kako ogromna večina našega prebivalstva — kmetsko ljudstvo — propada in ubožava duševno in gmotno. S krščanskimi čednostmi pri njem gine tudi nekdanje blagostanje. Blizu 20letno nemško-liberalno gospodarjenje je to pouzročilo in strašno nevarno rano Avstriji vsekalo. Zato ima sedanja konservativno-narodna večina sveto dolžnost tukaj pomagati, hitrej ko mogoče, da ne bo prepozno. No, in to hoče res storiti. Njeni voditelj grof Hohenwart, katerega so kranjski slovenski kmetje bili si v poslanca izvolili, lotil

je se toliko važnega dela. V soboto 4. decembra t. l. začel je nemški liberalci in Haloški grof Wurmbrand silno kokodajcati o potrebi nemškega državnega jezika („deutsche Reichssprache“). Grof Hohenwart ga je resnobno zavrnil rekoč: da prebivalstvo ne potrebuje takšnega jalovega besedovanja, ampak pričakuje pomoči v finančnih in gospodarstvenih zadevah. Vkljub temu je potem nemških liberalcev vodja dr. Herbst 2 uri prazno slamo mlatil in dokazival, kolika krivica se godi nemškim uradnikom na Českem, ker je ministerstvo ukazalo, naj česke vloge česki rešuje. Na to je vstal zopet grof Hohenwart in je do ministerstva stavljal v svojem in v imenu mnogo tovaršev sledečo za kmetsko ljudstvo velevažno vprašanje ali interpelacijo:

„Uže lani so podpisani večkrat upozorili na velenavarne gospodarstvene razmere pri ljudeh na deželi, zlasti pri kmetskem stanu. Številne prošnje potrdile so naše besede. Res strašno je, kako vknjiženi dolgori pri kmetskih posestvih naraščajo, kako postajajo stroški pri iztirjevanju dolgov vedno večji, kako se množi število v posilnih dražbah prodanih posestev, kako v nekterih deželah kmetski ljudje za potno palico poprijemajo in se iz domovine selijo v tuje kraje. To so sami resnični in očivestni dogodki. Vtajiti jih ne more nihče. Skrajni čas je, da postavodajalstvo hiti kmetskemu stanu, ki je bistven del gospodarstvene moći v cesarstvu, na brzo in srčno pomoč, da ga rešimo pretečega pogina in iz nova ukrepimo. Znamo pa, da je to silno težavno in zamotano delo. Iz tega uzroka smo sklenoli visoke vladi privoščiti dovolj časa, da priredi potrebnih priprav in predlogov. Celo leto smo čakali potrebeljivo in zaupljivo. Zato smo se nadeljali, da bode visoka vlada sedaj, ko je državni zbor zopet zbran, temu predložila vsaj nekaj takšnih predlogov v postavodajalno obravnavo, s katerimi bi se moglo najnujnejšim potrebam ustreči. Ker pa visoka vlada tega ni storila pač pa še več davkov zahtevala, tako so podpisani poslanci prisiljeni javno vprašati: je li visoka vlada gori omenjene žalostne razmere pri kmet-

skih ljudeh kaj pregledovala in premisljevala, in dalje je li ona voljna najaviti nam, kakšni uspeh da je njen preiskovanje imelo in kakšnih dotičnih predlogov imamo skoraj in še v tem zasedenji državnega zbora pričakovati?

Tako se glasi velevažno vprašanje narodno-konservativnih naših poslancev do visoke vlade. Kaj podobnega še ni bilo slišati v državnem zboru; kajti liberalci so v njem vedno le takšne predloge uravnavali, kateri so kmetskemu stanu bili in so še sedaj na veliko škodo, nesrečo in pogin. Grof Hohenwartova interpelacija meri na to, da se začne popravljati, kar so liberalci skvarili. Brez uspeha ne bo ostala. Ministerstvo bo namreč sedaj moralo nekaj storiti; če ne, bo prisiljeno odstopiti ali sprejemati predloge, katere bodo potem naši poslanci sami svetovali v rešenje kmetskega stanu. Bog daj! Začetek je storjen po slovenskem poslanci grofu Hohenwartu, kojega vsi priznavajo kot prvega politikarja v Avstriji. Večna hvala in zahvala mu bo, ako se mu posreči rešiti naše kmetsko ljudstvo!

Potresi.

Človek je navajen tla, po katerih hodi, imeti za stalno nepregibno reč. Nepopisljiva groza se ga loti, kendar se mu začnó tla pod nogami gibati in tresti. Med najstrahovitejše prikazni šteje zemljine potrese. A vendar ima tudi ta človeku toliko neljuba prikazen svoje povode, svoje uzroke v naturej kakšnosti naše zemlje. Potresomogniti se popolnem, to ni mogoče. Zemlja naša je na severji in jugu malo vtisnena krogla. Površina njenaznaša 9,282.000 štirijaških milj, katerih pride 7,200.000 na morja in druge vode, 2,082.000 pa na suho zemljo. Ako pogledamo na zemljo, kaže nam iz morja se dvigajoče pečine, gore, planjave, peščene puščave, čarobne grebene, ki ali polagoma postajajo vedno višji ali pa se nagloma iz morja dvigajo kot stene v zrak. Takšna je zemljina površina. Ali tudi v zemljo je človek nekoliko skušal prodirati. In tukaj so učenjaki do sedaj sledče zapazili.

V naših krajih je srednja temperatura takšna, da Celzijev gorkomer kaže 9—10° C. Toda znameno je, da termometer ali gorkomer, ako ga 4 črevlje globoko podtaknemo v zemljo, kaže samo premembo letne temperature, 60 črevlje globoko pa ne kaže nikakoršne premembe letne temperature, pa ne vsakdanje; ampak stoji v najhujši zimi, kakor ob času največje vročine po leti. Premaknimo se od tukaj še niže tako, da pridemo 110 črevlje globoko, in poglejmo na termometer, kaže nam za eno stopinjo više. Po skušnjah napravljenih na mnogih krajih zemlje, pokazalo se je, da proti sredini zemlje za vsakih 110 črevlje naraste toplota za eno stopinjo Celzijevega termometra, in to povsod in za vsako globočino. Do sedaj smo v zemljo

prodrali samo 3000 črevljev globoko. Če tedaj še dalje naprej na povedani način toplota narašča, tedaj mora 8 milj globoko uže biti vročine 1800° C. t. j. takšne, da se v njej železo topi. Ali je vse jedro zemljino podobno ognjenemu morju, ali pa je vsaj njen osredje vsled velike teže, ki na je pritiska od vseh strani, zgoščeno in trdo, o tem so si učenjaki sami še navskriž. Toda resnično je, da je površina naše zemlje le skorja, pod katero žari in gori strahovita vročina. Skorja bo 8—9 milj debela. No, in ta podzemeljski ogenj je kriv, da se časih zemljina skorja strese ali celo predre, da iz njenih globočin izbruhne ognja, lave, žveplene vode, toplih vrelcev itd. Kder zemljo znotranje ognjene sile prederó, ondi nastanejo vulkani, t. j. gore, ki ogenj iz sebe bljujejo. Iz menj globokih poklin pritekajo topli vrelci. Kder pa na tak način ne dobijo odduška, ondi butajo ob zemljino skorjo in pouzročajo one strahovite prikazni, kojim pravimo: potresi. Nekateri učenjaki trdijo, da tudi mesec na zemljo upliva in pouzročuje na njej potresov zlasti, kendar je šip ali o polnem. Nesrečni Zagreb bil je od potresa zadet najhujše dne 9. novembra t. l. ko je bil ravnoprvi krajec. Prorokujejo, da bo okolo 16. decembra zopet potres. Dne 16. decembra je šip.

Ognjene podzemeljske sile narejajo mnogo-vrstnih soparov, plinov, ki potem butajo ob njeni skorjo, da se ta začne tresti. Najnevarnejše je ovo butanje, kendar se zaganja ravno na vzgor ali navpično. Časih se združi več takšnih udarcev, ki se potem nekako razcepijo in pouzročijo zraven navpičnega potresa še podolgovate, ali okrožne ali valovite potrese, pri katerih se udarci daleč na okrog zazibljejo kakor valovi v vodi, ako kamen v njo poženeš. Zgodi se tudi, da po več takšnih valovitih udarcev nastane in se njih sila potem nekako skupno na eno ali drugo stran zažene. Tako blizu bilo je pri potresih, ki so od 9—21. novembra strašili Hrvatsko in osobito v Zagrebu naredili toliko strahu, groze, nesreče in škode. Glavni udarci butali so na vzgor v zemljino površino ne v Zagrebu, ampak na Savskej ravnici pri Resniku in Drenji, na izhodnej strani od Zagreba. Od ondot so valoviti udarci širili se daleč na okrog, to pa tako silno, da smo jih čutili skoro ob istem trenutku ne samo v Zagrebu, ampak v Bosni, Dalmaciji, Istri, Kranjski, Koroški, Štajerski, spodnej Avstriji in zapadnej Ogerski. Sreča velika za Zagreb, da ga ni zadel navpični potres. Bilo bi mesto v par trenutkih razvalina, kakor 1. 1755. lepi Lisbon v Portugalskem. Mesto bilo je po 3 udarcih v 5 minutah uničeno, $\frac{3}{4}$ vseh poslopij porušenih, 25.000 ljudi ubitih. Čudno, da je tudi Lisbon od šibe potresa bil obiskovan meseca novembra, namreč na vseh svetnikov večer. Pri potresu na Hrvatskem najhujše tresla je se zemlja v okolici med Zagrebom, Remetami, Graňešino in Resnikom. Mesto Zagreb toraj ni naravoč nad onim delom zemljine skorje, v katerega

so razjarjene podzemeljske sile najljuteje udarjale. To je otelo Zagreb pogina.

Zgodovinske knjige nam poročajo o mnogih in strahovitih potresih. Najhujši so zadnji čas oni v južni Ameriki, dalje na Filipijskih otokih, kder je letos spomladsi lepo mesto Manilla bilo porušeno. Za rimskih cesarjev trpela je Mala-Azija veliko radi potresov. Ti so takrat uničili mnogo starosavnih mest tako, da je težko pokazati, kde so bila pozidana. Tudi Italijo, posebno okolo Neapelja, so takrat pogosti potresi pustošili. Novejšas pa zatrepeče nenavadno pogosto severo-zapadno obroblje Jadranskega morja: Istra, Dalmacija, potem Kranjsko, Korosko in najnovejši čas Štajersko, spodnje Avstrijsko, zapadno Ogersko, Bosna, a najhujše Hrvatska. Med tem ko od Karpatkih gora in Krkonoš po celej poljsko-rusko-slovanskej planjavi tijan do Bajkalskega jezera zemlja miruje, imamo prebivalci slovensko-hrvatskih pokrajin trdnih uzrokov k vsemogočnemu Stvarniku nebes in zemlje moliti: od šibe potresa reši nas o Gospod!

Gospodarske stvari.

Kuniči ali pitovni zajci.

I. M. O teh koristnih živalicah se je že tudi v našem časniku večkrat beseda spregovorila, a vendar hočemo zopet o njih govoriti, ker smo prepričani, da bi pametna reja kuničev ubožnejšim našega ljudstva marsikteri kos okusnega mesa in pečenke, ktere sicer celo leto ne vidijo, prinesi mogla. Na Angleškem, kamor se je kunič v 13. stoletiji vvedel, in kjer so leta 1309 za kuniča toliko plačali, kolikor za srednjo svinjo, se kuničev dan današnji po 25–30 milijonov posne. Večjidel teh ogromnih številk se pokrije z živalicami, ki se iz tujih dežel pripeljavajo. Holandija in Belgija ste oni deželi v sestavu, v katerih kuničja reja najbolj cvete. V pomorskem mestu Ostendi v Belgiji se teden na teden nad 300.000 na trg pripelje ali prinese, kteri se ali v mestu samem posnejo ali pa dalje v London razpošljejo. Ostende je v petih mesecih t. j. od 1. oktobra 1879 do 1. marca 1880 razposlala dva milijona kuničev. Razposiljajo se v kobačah, kterih vsaka najmanj sedem kuničev v sebi ima. Za Ostendo ste pa mesti Gent in Brüssel največji tržišči v Nizozemskem. Francoska razproda po tujih trgih kuničev in kuničjih kožic na leto za 120 milijonov frankov. Mesto Troyes, v kteregega okolici se veliko in mnogo kuničja prieja, izmed katerih najmanjša na leto nad 15.000 frankov nesejo, teh živalic vsako leto za 150.000 frankov na trg spravi. V okraji Chalons-sur-Marneskem so zelo velika in mnogobrojna kuničja prijelišča, med katerimi je ono prvo, ktero med Bayeus in Cherburgom leži, in vsako leto 12.000 frank. čistega dobička vrže. Naj se še omeni, da se med vsemi prijelišči kuničjimi one gospe Lardove v

Chis-les-Baine najbolj med vsemi odlikuje. To prijelišče le jedno jedino pleme kuničje odreja in sicer zarad tenke dlake, iz ktere se potem lajbiči, gače, nogavice in rokavice delajo, ktere se potem kopelnim tamošnjim gostom posprodavajo. Po teh toplih oblačilih se tam tako močno povprašuje in toliko je kupcev za nje, da si mora gospa Lardova mnogokrat iz drugih kuničjih prijelišč kuničje dlake naročevati, za ktero po 19 frankov za kilogram plačuje.

Tudi Lahi so imenitnost kuničje reje že spoznali in poslednja leta to betvo kmetijskega postranskega zaslужka v svoji domovini razširjevati začeli. Njihovo najimenitnejše kuničišče je ono bratov Kostamagna, napravljeno leta 1874 v Turinu in ktero živinski zdravnik Demareki vodi. To kuničišče je dobilo prvi svoj zarod iz Normandije in Flandernskega in je prišlo kmalo na dober glas ne le zarad velike množine kuničjega mesa, ampak tudi zarad živali za pleme, zarad kož in dlake, ker vse poprodava. V tem kuničišči se neprehomoma 600 kuničjih samic za pomnoženje teh živali redi. Drugo tudi zelo imenitno kuničišče na Laškem je ono, ktero kraljevska vlada sama na ostrovu Nisidi blizu Neapolja vzdržuje. Pri nas so še le posamezni do spoznanja prišli, da je kuničja prieja bogati vir dobička in da je kuničja pečenka, pečenka ubogih, kakor je krompir, turšica in kruh njihova poglavitna hrana.

Dober vol potrebuje poprek 23 kilogramov dobrega sena ali njemu jednakovredne klaje, da privedi 1 kilogram mesa, med tem ko nje kunič navadnega domačega plemena le 11 kilogramov v ravno to svrhu potrebuje. Na Francoskem si pridela kmetica iz jednega para kuničev na vsaki dan v tednu mesno hrano za celo leto; če si pa dve samici redi, proda vrh tega vsako leto 50 kuničev po $2\frac{1}{2}$ franka za jednega in si zaslubi takoj po 125 frankov za male domače potrebe. Ta cena ni prepričljiva, kajti imajo tam kuničja plemena, kterih posamezen kunič lahko po 6 kilogramov težek postane.

Sadje- in vinorejska šola mariborska.

IV. Učil ali pripomočkov za podučevanje ima ta šola mnogo in dobrih na razpolaganje. Knjižnica šteje sedaj 410 tiskanih del v 545 zvezkih. Novin naročenih je 22, med temi tudi „Slov. Gospodar“. Iz knjižnice daje g. adjunkt učencem knjig za čitanje, katere so njim ravno primerne. Učil največ in najlepših darovala je kmetijska družba štajerska. Znamenit je med njimi veliki 135 listov broječi zemljovid štajerski, na katerem so vsi vinogradi zaznamovani. Omenimo še lepih zbirk raznih tvarin, prsti, semen, mrčesov, strupenih rastlin itd. V posebnem poslopij nakupičenih je vsakojakih mašin in strojev, orodja, katero se rabi v raznih strokah gospodarstva, osobito v sadje- in vinorejstvu in kletarstvu. Ovo razstavo gospodarstvenega orodja (Permanente Geräthe-Aus-

stellung) odprejo tudi zunanjim obiskovalcem in potrebno razložijo. Kdor namerava omisliti si kakšno novo mašino ali stroj itd. za svoje gospodarstvo pa bi ga rad prej ogledal in pozvedel kako in kaj, temu svetujemo obiskovati ovo razstavo, se vč, ako ima k temu dovolj prilike. Jako izvrsten je sadjerejski vrt. V njem nahaja se 80 jabelčnih sort, 80 sort grušek, 17 sort sлив in češpelj, 24 sort črešenj in višenj, 5 sort breskev, 7 sort marelic, 2 sorti kutin, 3 sorte nešpeljnove, 12 sort jagod, 8 sort malin, 10 sort ribežlja, 17 sort munkecev in 13 sort lešnikov. Ker bi za vse sorte premalo prostora bilo v vrtu, so na stara drevesa po 30 do 40 sort nacepili, da učenci vsaj sad raznih sort pred seboj vsako leto vidijo in se ga spoznavati učijo. Jedenak izvrsten je gospodarsko-rastlinski vrt, kder je nasajenega raznega sočivja, trav in gospedarstvenih rastlin. Ob konci omenimo še trsovnice, kder se nahajajo vse sorte vinske trte. Težko bo najti zavod, ki bi se s čem podobnim mogel ponašati. Glavna svrha tej trsovnici je, da se učenci leži privadijo, razne sorte trsove spoznavati, kar ni lehka reč. Vseh sort je 241.

Velik vinski sejem pripravljajo na Dunaji. Žali Bog štajerski vinogradarji nimajo kaj poslati, ker so imeli toliko slabih letin. Novo vino se precej lehko proda, ker ga ni veliko. Iz Slov. Bistrice se nam poroča, da so ondi cerkveno vino brez posode po dražbi prodali po 50—55 fl. polovnjak ali 100—110 fl. štrtinjak. Blago je precej dobro, kakor se sploh Bistriško vino odlikuje po svojej dobroti napram drugemu!

Dopisi.

Iz Ljubljane. („Ljubljanski Zvon“) bode od novega leta 1881 počeni vsakega meseca prvi dan v zvezkih po 4 tiskane pole velike osmerke obsežnih, hodil na svitlo. Po svoji vsebini skušal bode „Ljubljanski Zvon“ ustrezati različnim željam in potrebam slovenskega čitajočega občinstva: gojil bode zategadel v prve vrsti leposlovje v najširjem pomenu te besede (romane, povesti novele, pesni. potopise itd.); priobčeval bode se stavke in spise znanstvenega obsega iz različnih oddelkov človeškega znanja; zbiral bode raznovrstno narodno blago; skrbel bode za obširen pregled sodobnega slovenskega slovstva in imenitevnejših proizvodov drugih slovanskih literatur ter naposled poročal bode o napredovanju in delovanju domačih in občeslovanskih literarnih društv in umetnostnih zavodov. Nadejamo se, da nam bode možno ta mnogoobsežni programm dovoljno izvrševati, ker se je okoli našega lista zbral uže štirideset pisateljev in učenjakov slovenskih. Slovenski omikani svet pa pozivljamo s tem vabilom, da nam z obilnim naročevanjem pomore točno izvrševati našo nalogo. „Ljubljanski Zvon“, ki bode

izhajal 4 pole obsežen po jeden pot na mesec, stane: za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četr leta 1 gld. Dijakom je naročnina znižana na 3 fl. 60 kr. Naročnina pošilja se upravnemu „Ljubljanskega Zvona“ v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani. Domoljube slovenske prosimo, da bi se z naročili oglasili o pravem času, ker se lista ne bode tiskalo dosti več nego toliko iztisov, kolikor bode naročnikov. Vsa pisma in vse pošiljatve, ki se tičejo uredniškega dela, prejema uredništvo „Ljubljanskega Zvona“ v Ljubljani, ali kateri koli izmej podpisanih štirih izdateljev: Josip Jurčič, glavni urednik „Slovenskega Naroda“, Janko Kersnik, notar na Brdu, Fran Levec, c. kr. velike realke profesor, Dr. Ivan Tavčar, advokatarski kandidat.

Iz Slov. Gradca. (Nagle smrti) so umrli trije delavci v soboto 27. novembra pri sv. Janži blizu Spodnjega Drauburga. — Dva delavca Gregor Zaberčnik in Jožef Čanč sta kopala v soboto neko sorto kamenja za Prevalsko fužine. Opoldne prinese žena enega izmed delavcev obed in najde jamo zasuto. Enega izmed nesrečnežev je kamenje popolnoma zakrilo. Le od enega so se noge nekoliko videle, ki so prestrašeni ženi pričale nesrečo. Popolnoma sta uboga moža bila od vdregla kamenja zdrobljena in se ve da k priči mrtva. — Nek tretji delavec F. K. se je v ravno tistem kraji pripravljal z vozom na pot; nekaj še je hotel na vozi popraviti, se pripogne in k priči od mrtvuda zadet umerje. — Revež še je pred malo dnevi prišel domov iz gornjega Štajerskega v domači kraj, kjer je po kratkih dnevih smrt najšel. Vse tri nesrečneže so v pondjelek pokopali.

Od Savinje. (Slovensko uradovanje) sicer napreduje pa vendar ne tako, kakor bi že leti bilo. Več občin je že pred leti sklenilo slovenski uradovati, kakor pri nas Ž... in G... občina, pa njih sklepi so le na papirji ostali. Zatoraj na noge bratje slovenski županje in občinski odborniki, bodimo vsi složni. Začnimo slovenski uradovati, posebno zdaj ob novem letu, zapustimo enkrat največji politični greh: neslogo in nemškutarenje, ter se ne dajmo več motiti od naših nasprotnikov, temveč bodimo ponosni, da smo sinovi matere Slave, kakor pesnik S. Jesenko pravi: „Ti ki si nas vstvaril, Kakor listja trave, Skoraj pol sveta podaril, — Bil si sinom Slave“. Ne misli pa nobeden, da bi mi tako Nemee in njih jezik zaničevali, tega ne. Mi le svoje zahtevamo, kar nam gre po božji in natorni postavi in kar nam je že zdavnej od njih velič. svitlega cesarja zagotovljeno. Vsak narod v svojem jeziku piše in govori in zakaj bi mi ne? Vsi ugovori zoper to so piškavi in nič vredni. Jaz pravim: Kdor sebe, svojega jezika ali naroda ne časti, tudi vreden ni, da bi ga drugi častili. Zatorej še enkrat rečem, kdor ljubi svoj narod ali hoče veljati kot narodnjak, naj vendar nobene prilike in postavnega sredstva ne zamudi in naj ne odlaga k temu pri-

pomagati. Tudi potrebno ni v lido zdaj za večje pravice prositi, samo teh, katere že imamo, se moramo poslužiti. Drugo pa na primer visoke šole nam bo vlada sama rada dala, ker si drugače pomagati ne bo mogla. Toraj dvignimo se in pomnimo: „Da je Slava naša mati, — To poznati mora vsak; — Da pošteni smo možaki, — Korenjaki vsaki čas.

Iz Celja. (Katoliškemu podpornemu društvu) so darovali premilostl. gospod knez in škof za obliko vbožnim učenkam v dekliški šoli šolskih sester ob letosni božičnici: 20 gld. Kot ustanovnika sta pristopila našemu društvu 1) č. g. Anton Lednik, kaplan v Rušah s 50 fl. in 2) Blagorodni g. Jožef Kodela, stavbarski podvzetnik in posestnik pri Mariboru s 40 fl. Letnino so odrajtali (s 2 gld. 3) neimenovan gospod iz celjske okolice, 4) G. Jožef Pilih, posestnik v Ternovljah in 5) Ignacij Primožič, vrtnar v Medlogi. Bog povrni vsem blagim dobrotnikom! — V zadnjo številko „Slov. Gosp.“ se je vrinila tiskarska pomota. V imeniku novih udov našega društva se bere pod štev. 17): blagorodna gospa Marija Janič, posestnica v Zavrešu; blaga gospa ustanovnica pa je posestnica v Žavcu.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Zopet smo zgubili vrlega moža. Velečastiti g. Simon Dobeiniger, dekan za spodnji Rožni dol, župnik v Slovenskej Kapli (pri Dravi) je umrl. H pogrebu ga je sprevajalo 16 duhovnikov in mnogo ljudij, kojim je lepo pogrebnico govoril č. g. Matija Ambrož, župnik v Svečah. Ranjki bil je izgleden duhovnik, čisljen spovednik, izvrsten govornik in katehet. Naj počiva v miru. — Velik del Koroške krije bela odeja, debel sneg. — V Beljaku so zopet osnovali družbo katoliških rokodelcev; dne 5. dec. t. l. imeli so v to svrhu posebno zborovanje. Tamošnja hranilnica je zavoljo računov zaprta do 13. januarja 1881. — Kmetijska šola v Celovci šteje letos 30 učencev; područuje se le nemški. — C. k. okrajni glavar Weindorfer v Beljaku je staršem in jerobom ostro prepovedal otroke seboj jemati k veselicam, kder je ples. Tako je prav. — Veliko hrupa dela v Celovci to, da je bil ravnatelj meščanske šole g. Kvančnik nagloma prestavljen kot učitelj v Trst. Pravijo, da se je kot okrajni šolski nadzornik bil zameril deželnemu šolskemu nadzorniku dr. Jož. Gobancu, pri katerem so ga baje ovadili, da je pospeševal slovenščino v Rožnej dolini. No, in zavoljo takega greha mora dobro službo zapustiti!?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Naši poslanci na Dunaji niso kaj posebno veseli in zadovoljni. Gledé na dr. Vošnjakove resolucije se ni zgodilo čisto nič pač pa imajo slovenski narodnjaki mnogo trpeti. Zato bodo poslanci krepko zahtevali narodne pravice, a zavoljo preganjanja in nadlegovanja urad-

nikov, sodnikov, notarjev, pripadajočih pod okrožje c. k. dež. sodnije graške ministra za pravosodje očitno vprašali ali interpelirali. Nova postava za žganjetočarje bila je sprejeta; grof Wurmbrandov predlog, naj se nemščina proglaši kot državni jezik in pritožbe dr. Herbstove: zakaj bi na Češkem uradniki morali znati česki, bil je posebnemu odboru izročen, kder bo vse pokopano. Poslanci imajo najnejših reči, n. pr. postavo zoper oderuhe, ki pride kmalu v obravnavanje. Te smo pač silno potrebni. G. dr. Vošnjak je v finančnem odboru izvoljen v zapisnikarja. Znani „hammer-amboss“ poslanec pristopil je k „fortritlerjem“, a hrastovski grajščak Pauer sedi med starimi liberalci. Poslanec Kronawetter tirja, naj se volilna pravica prizna vsem, ki 5 fl. direktnega davka plačujejo; sedaj volijo samo davkoplačilci do 10 fl. Poslanec Russ pa se je kregal, zakaj vlada časih kak liberalno-judovski list pograbi. O ti ljubi Bog, liberalci še polovico tega ne čutijo, kar so konzervativni in narodni listi pretrpeli pod liberalnim ministerstvom. Liberalni listi uživajo veliko svobodo ter jo celo zoper ministre in vse nevšečne dostojanstvenike brezobzirno rabijo. Ministra finančnega napadajo prav srdito, ker neče po šegi liberalnih ministrov in Judom na ljubo več zlate rente izdajati, ampak 14 milijonov papirne rente ali državnih dolžnih pisem, katerih obresti se v papirji a ne v zlatu izplačujejo. — Komaj so Korošci dobili novega c. k. namestnika, uže si jezike in peresa brusijo liberalni listi, češ da bi utegnil novi namestnik se tudi vbogih Slovencev spomniti. — Na gorenjem Kranjskem hoče neka „krainische Industriegesellschaft“ vse gozde pograbit na veliko nesrečo prebivalcem, ki nimajo živine kam past goniti pa tudi potrebnega lesa in drv dobiti ne morejo. — Magjari žrtvujejo veliko denarja za svoje honvede ali brambovce, ali še ni zadosti, sedaj hočejo še lastno artilerijo imeti. — Zagreb hitijo popravljati, mesto Lemberg mu je podarilo 500 fl. Gradov je potres veliko porušil, med njimi tudi Trakoštan. V Zemun je došlo mnogo delalcev mislečih, da se bo kmalu začela staviti avstrijsko-srbska železnica. Toda železnice še ne bodo stavili in delavci trpijo silno pomanjkanje in lakoto. Bosni posodijo se iz državne blagajnice 3 milijoni goldinarjev za nadaljevanje železnice iz Zenice do Serajeva.

Vnanje države. Ker so Črnogorci dobili Uleinj, razšlo je se brodovje evropsko na vse vetre. Čudne reči godijo se v Atenah; Bismark in Francozi svarijo pred vojsko zoper Turke, na tihem pa Grkom prav dajejo, in ti se res pripravljajo močno na boj; 80000 mož so sklicali pod puško, 120 milijonov v najem vzeli za nakup novih vojnih priprav, med temi 30.000 pušek in 9000 revolverjev, kanonov, torpedov itd. Spomladi, če ne prej, bukne gotovo greško-turška vojska. — Ruski car vrnol je se iz Livadije v Petrovgrad; njegovi ministri si prizadevajo bremena polajšati davke-

plačilcem na kmetih ter vpeljati borzni davek. Tudi davek na sol hočejo odpraviti. Res pametno. V Bismarkovej Nemčiji čedalje hujše zoper Jude vrešijo, ker so uže res preveč drzni postali. — Francoskim izgnanim menihom se huda godi; če kateri zboli, ne spremejo ga v javne bolenišnice, freimaurerji so to prepovedali, jednakot tudi so zabranili stavljenje nove cerkve Srcu Jezusovemu v Parizi; katoliške družbe rokodelcev pa zatirujejo. — V Irskem se ljudstvo oroža s puškami in revolverji; angleški grajsčaki in njihovi najemniki so vedno v smrtnej nevarnosti. Veliko jih je uže ubitih. — Severna Amerika izvolila je Garfielda za predsednika republike. Drugo leto poplačajo Amerikanci ves državni dolg. — Peruvijanci so bili zopet tepeni. Chilenci so jim vzeli mesto Payta in požgali. — Mehikanci dobili so novega predsednika svojej republike, generala Gonzaleza!

Za poduk in kratek čas.

Anton Magdič

doktor vsega zdravilstva, bivši zdravnik v Ormoži.

IX. Velikanski čin Hrvaškega bana, da je tako hitro prišel pred Dunaj, je neizrečeno osupnil Magjarske in Bečke vstajnike; Magjari pri Velenče nazaj potisneni niso znali kam je ban preminol. Popolnoma so prvi hip zgubili njegovo tir. Bečanje pa, ko so menili, Jelačič se globoko na Ogerskem vojskuje, ga na enkrat vidijo pred svojim mestom stati. Celó ministerstvo in državni zbor, kteregega je večina resničnih domoljubov, posebno Slavjanov, zapustila, vedeli so se kakor bi prišli ob pamet. Ministerstvo pošlje do bana poslanstvo in ugovarja proti temu, da bi se glavno mesto napravilo za bojišče magjarsko - hrvaške vojske. Državnega zpora poslanci pa ga vprašajo: s kakim namenom je prekoračil avstrijsko mejo? Odgovor je bil slavnega bana vreden. „Iz dveh uzrokov stojim tukaj, namreč kot državni služabnik in kot vojak. Kot služabnik države moram brevladje (anarhijo) zatreći in vpeljati postavni red; kot vojaka pa je tam moje mesto, kjer slišim topov glas. Jaz se poganjam za celoto države, za jednakopravnost narodnosti in sem cesarju zvest. Ne poznam ne magjarskega ne hrvaškega vojaštva, temoč avstrijansko.“

Ker jo sedaj Jelačič imel dalje časa na Dunaji opraviti, so Magjari drugoč začeli proti hrvaško-slovenskej meji tišcati, zasedli prekmurski okraj, Medjimurje in tukaj je magjarskih vstajnikov general Prezel zbral do 5000 mož vojaštva. Trdil je sicer: Štajerska se nima ničesar bojati, pa to je bilo težko verjeti; zato je general Nugent med Ptujem in Ormožem zbral, kako se je trdilo, nad 10000 cesarskih vojakov in vse vesnice med tema mestoma bile so prenapolnjene z vojaki, kmeti so imeli do 20 mož na kvartirji. Tako je minol čas

do 8. novembra 1848. Prezelnove prednje straže krožile so tik slovenske meje male pol ure niže Središča. Nugent pa je imel svoje razpostavljene od Ptuja do ene ure niže Ormoža, menda do Obrežja. Due 8. novembra se vzdigne Prezel jako rano, prekorači mejo s svojim kardelom. Že ob 4. uri pri trdi temi in deževnem vremenu se tiho pomika naprej skozi Središče, Grabe, Obriž; pride pod Holm, samo pol ure niže Ormoža pa v glavnem Nugentovem stanu pri Veliki nedelji niso sluštili nobene nevarnosti. Kako je bilo mogoče tako prestriči naše prednje straže, še dendenešnji ni dognano. Nekateri so trdili, da se je našel ovduh, kateri je enemu kardelu Prezelnovih za Središčem skozi Hraščico — šuma se vleče nepretrgano od Medjimurja do blizo holma, — kazal pot in to kardelo je našim prednjim stražam prestriglo pot; in Prezel je stal že pred Ormožem, ko je do Velike nedelje dospel glas, da je sovražnik tako blizu (dobre pol ure od glavnega stana). V Ormoži ni bilo toliko vojaštva, da bi zamoglo mesto dalje časa braniti. Nekoliko vojakov se je utaborilo v šoli. Videl sem nekoliko dnij poznej to poslopje zunaj in znotraj od krogelj napikano kakor da bi bila debela toča močno klestila. Ali premagani prišli so z mestom vred Magjarom v roke. Na severno večernej strani tik Ormoža vije se po prijazni tukaj jako ozkej dolini potok Lešnica. Na bribu (unkraj Hajndla), črez katerega državna cesta k Veliki nedelji in dalje v Ptuj drži, se naglo zbira Nugentovo vojaštvo. Ena baterija se vredi na vsaki strani ceste proti mestu. Pa tudi Magjari v Ormoži so imeli svoje kanone in jih navrli proti Hajndlju. Od vsake strani sedaj gromi topov strel, da se na več ur daleč po Halozah in Slovenskih goricah grozno razlega. Stavnovniki celega okraja vsi prestrašeni večjidel bežijo; deca in žene jočejo, živino nekateri ženejo pred seboj, da bi se tako rešilo saj nekaj grabljivim rokam divje druhal. Na srečo ta prva tako naglo in nepričakovano došla strabota ni dolgo trpela; za nekoliko ur so Magjari odnesli pete in se zopet vrnili, od koder so prišli. Svojo pot na Slovenski zemlji, komaj tri ure daleč, zaznamovali so s svojo krutostjo in pokazali, da še stara magjarska divjost v njih srčih tli. Odnesli so namreč kar se je dalo, pojeli in spili ljudem, se ve brez plače, kolikor je nesti mogel trebuh. Kar je ostalo, to so grde babure in različna ciganska druhal, ki je temu vojaštvu bila vedno za petami, pobrala in poropala. Pa še ni zadosti: rano o pol sedmi uri, ko so pod Holm prilomastili, je eden teh divjakov skozi okno v hišo vstretil 18 let staro nagonško hčer Marijo Mastenovo, čeravno so obojna hišna vrata bila odprta, da je mrtva obležala; drugi je v Pušencih želarsko hčer Rozalijo Gradišnikovo tudi Pevec imenovano smrtno ranil, ko je k sosedovim htela strahu zbežati; zadel jo je v hrbet med pleča in vsa umetnost dr. Magdičeva, kteri jo je vsaki den obiskal, ni bila v stani nje ozdraviti.

Tudi ta žrtva magjarske divnosti je po prestanih hudih bolečinah umrla 24. novembra 1848.

Pa je znabiti to magjarsko vojaštvu bilo naboljeno od samih čikošev, potepuhov, roparjev? Nikakor ne! Tisto jutro je dr. Magdič namenjen iti v Dobravo, kako četrte ure oddaljeno ves, pa trči iz nenada na nekoliko samih mladih magjarskih vstajnikov. Ti ga vstavijo, povprašujejo po stanu, po njegovem namenu, koliko je cesarskih vojakov v Ormoži itd.? Ko jim pové, da je zdravnik, nadaljujejo v latinskom jeziku pogovor, znamenje, da so bili ljudje, koji so celo latinske šole obiskovali. Med tem pogovorom trešči na enkrat kronska krogla celo blizu njih v zemljo, da se prah na vse kraje razprši. Zdajci pobrišejo magjarski junaki k svojemu kardelu, Magdič pa se vrne v Ormož nazaj in tu ostane na svojem mestu, obvezuje ranjene, in vzajemno z gospodom kaplanočnom blagim Jurijem Kajnihom skrbi za stanovanje in prvo postrežbo, ko je bila občna zmešnjava in ne vojaškega zdravnika, ne duhovna zraven. Na prijetih ranah so v Ormoži umrli in tam pokopani: Janez Mosconi, prostak pešpolka baron Wimpfen, Sebastijan Ekslan reg. Piret, in Blaže Masurič, dragonar nadvojvode Ivana. Nekoliko ranjenih bilo je v bolnišnico v Ptuj spravljenih. Okolina je v tisti dobi veliko škode trpela, to pa ne samo po vojski. Ljudstvo zbegano in prestrašeno je vino — tistega leta posebno izvrstno — v Ljutomerških goricah prodavalno po celo nizkej ceni po 40 gold. štrtinjak, da ga le iz kleti spravi, češ: itak pride Magjar in ga popije ali razlije. Nugent bi bil lahko s svojo dosta močnejšo in dobro izurjeni četo — imel je obilno konjenikov, pri tej priliki Preznela vničil, ali ni prekoračil meje, ker reklo se je: „Iz Dunaja bilo je Nugentu naloženo, le samo Štajersko braniti“. (Dalje prih.)

Smešničar 50. Mati kovačica prinese meso na mizo in razdeli kovaškim delalcem in učencem vsakemu svoj kos. Mali učenec dolgo gleda in se ne tekne predloženega mu koščeka. Kovačica zapazi to in vpraša nekoliko nevoljna: no Tinček, zakaj pa ne ješ mesa? Tinček: ker je še prevroče. Kovačica: ali nimaš sape, pihaj! Tinček: tega ne storim. Kovačica: zakaj ne? Tinček: bojim se, da ga nebi odpibal, ker je tako majhen in tenek!

Razne stvari.

(Svitli cesar) so 200 fl. darovali za stavljenje šolskega poslopja pri spodnji Kunegundi zunaj Maribora.

(Za nesrečne Zagrebčane) darovali so blagi farani Dev. Marije v puščavi 10 gl. 90 kr., č. g. P. Cizaj, župnik v Reki, 2 fl., vel. č. g. J. O. 5 fl., kanonik L. Herg 5 fl., J. Kurnik 5 fl. Bog plati! Nabranih 155 fl. 60 kr. odposlali smo v Zagreb.

(Predstojništvo družbe sv. Mohorja v Celovci) je blagovolilo 34 raznih knjig za šolsko knjigar-

nico podariti. Za to darilo v imenu šolske mladine presrečno zahvalo izrekajo nadučitelj pri sv. Duhu v Ločah Pavel Leitgeb.

(Difteritis ali davica) pri Novi cerkvi še ni potihnola. Pobrala je že drugemu kmetu, M. Mastnjaku p. d. Špegliču, vseh peter otrok. Raznovrstna zdravila ostala so brez uspeha. V enem meseci pomorila je v desetih hišah 23 otrok, večidel fančice od 3 do 15 let. Med tem se je v nekterih, doslej še neokuženih, hišah na novo prikazala. Bog pomagaj!

(Mariborski udje društva „Tugendbund“), menda tisti, ki so letos o pustu napravili „Narrenabend“, pozvali so iz Bismarkovine freimaurerja Brehma, da jim je 2 uri v kazini razlagal o svojih potovanjih in lovih v Afriki. Za vsako uro je zahteval samo bornih 200 fl. Toda vkljub precejšnjemu hvalisanju ni došlo veliko ljudi g. Brehma poslušat. Zmanjkalo je več nego 100 fl. No, in sedaj je ta freimaurer pokazal bratovsko ljubezen ter odpustil 100 fl. Ostalo so „tugendbündlerji“ plačali. Kakšne burke je človek uganjal, razvidno je iz tega, da je pravil, kako prepelice pešice zahajajo v Afriku, a črez sredozemeljsko morje nekaj časa plavajo, nekaj pa letijo. Jezuiti bi povabljeni veliko pametnejše govorili o veliko potrebejših rečeh, to pa še — brezplačno!

(Radvajnsko grajsčino), kder je pred leti stoljal znani Frice Brandstetter, prodavajo sedaj na kose. Nek jud deli kose.

(Veliki požar) je v Račah pri Mariboru nadstropje pri fabriki g. Jägerja pokončal. Kar je pri teh bilo, je nepoškodovano ostalo in toraj fabrika ni ustavila dela.

(V Savi utonil) je železniški delavec Pfeifer, ko se je s tovaršem Ostavnikom pri Zidanem mostu črez vodo peljal.

(Ustrelil) se je v Gornjemgradu kmetski sin Jožef Kolenc.

(Tolovaji) so med Čakovcem in Varaždinom poštni voz napali, kučaja ustrelili in pošto izropali.

(Mariborska hraničnica) je meseca novembra prejela 101.002 fl., izplačala 115.395 fl.

(V Ješencih mariborskega okraja) davi vratna vnetica otroke neusmiljeno. Mlinarju Polancu umrli so 3 otroki, da so na enkrat imeli 2 mrliča.

Dražbe 15. dec. Jan. Šribar v Ložnici 8450 fl. Ana Kühli v Vojniku 2580 fl. Jakob Grobelnik v Lopati 1380 fl. Konrad Seidl v Rožpahu 22500 fl. 16. dec. Ludvik Redi v Konjicah 2750 fl., Jožef Dolšak v Stojnem seli 1776 fl., Jera Petrovič v Orehovi vesi 1160 fl. 17. dec. Miha Zagajšek pri sv. Magdaleni 8515 fl., Martin Pogelšek 147 fl. v Šmariji, 18. dec. Jan. Hopič v Solčavi mariborsk. okraj 4667 fl. V. Trojner v Grušovi 2713 fl.

Loterijne številke:

V Trstu 30. oktobra 1880: 22, 73, 61, 41, 2.
V Linei " " 49, 4, 19, 46, 73.

Prihodnje srečkanje: 18. decembra 1880.

Oglas.

Iz Fr. Urbaničeve zapuščine v Mariboru, v Magdalenskem predmestju št. 27, se prodaja kakih 50 polovnjakov vina od leta 1876 do 1879 s posodo vred, 3 dobre molzne krave, 2 velika vola, izvrstne svinje za pleme, črez 100 vaganov različnega zrnja, krompir, seno, slama, drva, vozovi in drugo gospodarsko orodje.

Na dalje se da v najem gostivnica v Magdalenskem predmestju blizu koroškega kolodvora, z veliko kletjo, hlevi, vrtom in poljem vred, vse skup ali posebej. Travnik in njive v Radvajni, črez 22 oralov, in dober travnik v Lettersbergu, 2 oralja, se dajo v najem. Slednja dvojna posestva se tudi v celiem ali po kosih prodaja. Tudi prostori za zidanje hiš i. t. d. blizu koroškega kolodvora v Mariboru od 800 fl. počemši se prodajo.

Ponudbe se naj oddajo pri lastnici **Pavlini Lorber** v Mariboru v Magdalenskem predmestju št. 27, ali pri njej varhu **Fr. Rapoc-u**, c. kr. notarji v Šoštajnu, pismeno do **18. decembra t. l.**

Ostalo pohištvo in druge stvari iz zapuščine se bodo javno prodavale v pondeljek **20. decembra od 9. ure naprej** v Mariboru, v Magdalenskem predmestju št. 27. 1—2

Štev. 12909.

Ponudba.

L. 1881 potrebujejo deželne toplice Rogatec-Slatinske sledečih sort desek:

- 13.000 za izdelovanje zabojev, kojih vsaka je 31.6 centimetrov ali 12 colov široka, 3.793 metrov ali 12 črevljev dolga in 1.31 centimetrov ali $\frac{1}{2}$ colo debela.
- 7000 desek za zaboje, kojih vsaka mora biti 26.34 centimetrov ali 10 colov široka, 3.793 metrov dolga in 1.31 centimetrov debela;
- 7000 desek za zaboje, kojih vsaka je 21.07 centimetrov ali 8 colov široka, 3.793 metre dolga in 1.31 centimetrov debela;
- 5000 desek za zaboje; vsaka deska mora biti 18.8 centimetrov ali 6 colov široka, 3.793 metre dolga in 1.31 centimetrov debela.

Kdor hoče dopoljiljatev ovih desek prevzeti, ta naj napravi pismeno ponudbo, katerej mora biti kolek ali štampelj 50 kr. pritisnen. Pismo mora biti zapečatano in napisu pristavljen, da je v pismu zapopadena ponudba desek (Bretterlieferungs-Offert) ter ga naj dopošlje do 25. decembra 1880 ravnateljstvu topliškemu (Direktion der Landes-Curanstalt Rohitsch-Sauerbrunn).

Pogoje ponudbenke lehko vsak ponudnik izve ob službenih urah v pribodarstveni uradnici na Slatini (Rentamtskanzlei der Curanstalt).

V Gradi dne 29. novembra 1880.

Deželni odbor štajerski.

Poduk viničarjem

se deli od 1. marca 1881 naprej $\frac{1}{2}$ leta za 10 mladih ljudij, 18—25 let starih na sadje- in vinorejske šoli v Mariboru. Več pové oznanilo v 49. štev. „Slov. Gospodarja“ od 2. dec. 1880.

Ravnateljstvo sadje- in vinorejske šole pri Mariboru.

Posestvo

z 2 hišama, 11 sobami, 3 kuhnjami, veliko štacuno, s kamrami, kletmi, hlevi itd. priročno za vsako barantijo — okolo 15 oralov zemlje (njiv, travnikov in log.) Kdor želi to posestvo kupiti, naj se oglaši pri

Lovro Stepišniku,
štev. 106. v Sloven. Bistrici (Wind.-Feistritz.)

1—3

Dober glasovir

nekoliko uže star pa v dobrem stanu in močnega glasu je na prodaj po nizkej ceni.

Kde, to pové urednik „Slov. Gosp.“

Pri č. g. Mih. Lendovšek-u, ptujskem vikarji, se dobiva novoizdana

Božična pesen.

Stara nekoliko oglajena. Napev naroden. Z notami za dva glasa. 8° štiri strani.

Cena s poštnino vred: 100 iztisov fl. 1.50, posamezni iztisi 2 kr.

Ena najlepših in slov. narodu najbolj priljubljenih cerkvenih popevk, za skupno ljudsko popevanje posebno pripravna.

1—3

2—3

Ponudba.

Izdelovanje perila, zlasti sraje za gospode, prevzame in izvršuje bitro in po ceni Marija Prekoršekova Theatergasse štv. 55 v Celji.

2—3

Priporočba.

Vsega zdravilstva doktor Janez Hostonski, daje uljudno na znanje, da se je v Mariboru Pfarrhofgasse 11. v I. nadstropji naselil kot praktični zdravnik.

Posluje dopoldne od 9—10 ure in popoldne od 3—4 ure.